
“Cieņa pret pagātni – spogulis mūsu rītdienai”

Starptautiska konference Rīgā – 27.- 28.03.2018.g.

“Senās kapsētas un memoriāli pilsētvidē Rīgā, Latvijā, Eiropā. Teorija. Prakse.Pieredze.”

(Projekts XX)

Vieta:

Rīgas Svētā Pētera baznīca, Lielie kapi, Rīgas Mazā ģilde, u.c.

Laiks:

2018. gada 27.un 28. marts.

Dalībnieki:

Nozares speciālisti, augstskolu un zinātņu institūciju vadītāji, vēstures un muzeju speciālisti, kultūras mantojuma saglabāšanas profesionāļi – restaurācijas arhitekti, plaša spektra restauratori, restaurācijas materiālu tehnologi, nozares interesenti no Latvijas, Igaunijas, Somijas, Krievijas, Lietuvas, Vācijas, ASV .

Sadarbības partneri un atbalstītāji:

LR Kultūras ministrija un VKPAI, Rīgas domes Ārlietu pārvalde, Valsts Vēstures arhīvs, Latvijas Nacionālā bibliotēka, LU Akadēmiskā un Misiņa bibliotēka, LIVE Riga, SIA” Rīgas meži”, nevalstiskās un starptautiskās institūcijas - Europa Nostra, Viļņas un Tallinas pašvaldība, REMMERS, Latvijas ģenerālkonsulāts Sanktpēterburgā, Pēterburgas Skulptūru muzejs, nozares speciālisti, atbalstītāji, draugi, interesenti.

Uzdevums

Rosināt diskusijas un domu apmaiņu - par teorētiskiem, praktiskiem un tehniskiem jautājumiem, ieteikumiem, par sadarbības jautājumiem ar ārvalstu kultūras mantojuma saglabāšanas nozares institūcijām, Rīgas pilsētas memoriālu un seno kapsētu aizsardzību, uzturēšanu un atjaunošanu - restaurāciju, moderno tehnoloģiju pielietošanu un izmantošanu bojātajos un atjaunojamajos kultūrvides pieminekļos pilsētas publiskajā telpā. Veicināt nozares speciālistu izglītības kvalifikācijas celšanu.

*Darba grupas sagatavotais Konferences saturiskais koncepts, aicināto lektoru saraksts un referātu tēmu satura projekts, darba plāns ir sagatavots un konceptuāli akceptēts.
Konferenci var papildināt arī vizuālas foto ekspozīcijas u.c. par doto tēmu.*

Konferences programma

1.diena - 27.marts (otrdiena)

11.00 - Konferences atklāšana Rīgas Sv. Pētera baznīcā

(Reformācijas laukums 1,Rīga)

Konferences atklāšanas uzrunas –

a) Rīgas Domes Izpilddirektors **Juris Radzevičs !**

- b) Atklāšanas uzrunas -“Garīgā, reliģiskā un lietišķā dimensija memoriālos un apbedījumu vietās. Kopējais un atšķirīgais”. Rīgas metropolīts **Zbigņevs Stankevičs**.
- c)“Senās kapsētas un to nozīme Latvijas kultūrvēsturiskajā mantojumā.” - Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents, akadēmiķis **Dr. arch. Ojārs Spārītis**
- d) Konferences Goda viesis – **Gerds Diters Ziverdings** – Vācijas Kultūras mantojuma saglabāšanas un restaurācijas **AS REMMERS Grupa** Prezidents,
- e) **Dr. arch. Juris Dambis** – VKPAI vadītājs,
Konferences atklāšanu vada Kultūras iestāžu apvienības direktora vietniece Rīgas Sv.Pētera baznīcas attīstības jautājumos **Una Jansone** un **Guntis Gailītis** - Konferences darba grupas vadītājs, RPA direktors.

Muzikāls apsveikums -

Ekspozīcijas no Sanktpēterburgas pilsētas Skulptūru muzeja krājumiem - lielformāta plakātu izstāde par Nekropolēm Sanktpēterburgā un Sv.Pētera baznīcas sakrālais mantojums no baznīcas fondiem.

Informatīvie materiāli un videoprojekcijas –

- a) Foto mākslinieka **Denisa Kretalova** fotogrāfijas no albūma ”Nevajadzīgie cilvēki...” panorāmas video versijā,
- b) arhitektes **Kristīnes Obodovas** diplomdarbs “Sepukulārās kultūras muzejs – Lielie kapi”,
- c) „Lielie Kapi un Rīgas kapsētas – īpašs kultūrmantojuma objekts RTU jauno arhitektu darbos.” Jaunās arhitektes **Anitas Apeles** maģistra darbs “Sarkandaugavas kapsētas attīstības vīzija ” - 2017- 2018.g.;
- d) Sabiedrisko organizāciju un privātpersonu veiktais darbs Lielajos Kapos līdz 2018.gadam fotogrāfijās.

13.00 – 16.00 - Rīga “Lielo kapu” apmeklējums vēstures speciālistu un gidu pavadībā, tur esošo Dievnamu apmeklējums un sarunas ar draudzes vadītājiem un locekļiem.

18.00 - Vakara kultūras programmas konferences dalībniekiem - Latvijas Nacionālā bibliotēka, muzejs “Rīgas Jugendstila centrs”, Valsts Mākslas muzejs, Mencendorfa nams, RLB, Doma baznīca, Rīgas Vēstures un Kuģniecības muzejs, Mākslas muzejs ”Rīgas Birža”, RBK, BP, RPA, Nacionālās Operas apmeklējums ar iepriekšēju pieteikumu.

2.diena - 28. marts (trešdiena)

Konferences norises vieta – Rīgas Kultūras un tautas mākslas centrs “**Mazās Gilde**” lielā zāle (Amatu iela 3/5, Rīga)

Konferences moderators – **Dr.art. Deniss Hanovs**, Rīgas P.Stradiņa universitātes profesors

Konferences laiks - **9.00 - 17.00**

9.00 – pulcēšanās un reģistrācija

I –

10.00 – Atklāšanas uzrunas

a) Dace Melbārde – Latvijas kultūras ministre,

b) Konferences goda viesis – Gerds Dīters Ziverdīngs resturācijas, zinātniskās izpētes un tehnoloģiju kompānijas AS *Remmers* Grup Prezidents (Vācija)

II –

1. sesija

10.15 - Ekspertu galvenie autorreferāti (- 15 min.).

10.15.-10.30 “Bernardīniešu klostera kapsēta” Viļņā. Atjaunošanas morāli ētiskais un juridiskais pamats. Pētniecības, saglabāšanas un uzturēšanas process šodien”. Lektore - Monika Čekanauskaitė Viļņas pilsētas Kultūras mantojuma aizsardzības departamenta speciāliste (Lietuva)

10.30.-10.45 „Vēsturiskā Siselinna kapsēta Tallinā un tās iespaids uz Metsakalmistas kapsētas attīstību nākotnē. “ Lektors Kalmars Ulms, Vides departamenta Kapsētu attīstības projektu vadītājs (Igaunija)

10.45.-11.00 „Restaurācijas sistēmas un prakse apbedījumos Sanktpēterburgā un Maskavā”. Lektore *Dr. arch.* Jūlija Loginova – galvenā restaurācijas speciāliste, Kultūras mantojuma departaments (Krievija)

11.00.-11.30 „Ziemeļvācijas seno kapsētu atjaunošanas principi” – ainavu arhitekts Antonius Bösterlings – ainavu arhitekts (Vācija)

11.30.-11.40 „Restaurācijas projektu prakse REMMERS restaurāciju institūciju realizējumā Eiropā un modernās mūsdienu tehnoloģijas, to pielietošana izpētes un restaurācijas procesos”. Lektors Mihaels Pojarovs, „Remmers grupa” Baltijas reģiona vadītājs, Loningena (Vācija)

(kafijas pauze)

11.50 -12.05 „Gučkova un Sergejeva kapliču izpēte un restaurācija Preobraženskas vecticībnieku kapsētā Maskavā.” Lektore Sofija Gonobobleva – Krievijas Zinātņu akadēmijas arhīva Sanktpēterburgā vadošā speciāliste (Krievija)

12.05 -12.20 “Senā pazemes apbedījumu kapella Turku vecpilsētā – arhitektūra, māksla tās interjeros, saglabāšana, uzturēšana, izmantošana šodien”. Lektore *Dr. arch.* Liisa Sepanen – Turku Universitātes Urbānās arheoloģijas departamenta Vēstures, Kultūras un Mākslas skolas profesore (Somija)

12.20 -12.50 „Seno kapsētu transformācija un to izmantošana pasaulē šodien”. Lektors Krists Kārklīņš, arhitekts Ventvortas tehnoloģiju institūta pasniedzējs Bostona Masačuseta (ASV). „Lielo Kapu izpētes materiāli un nākotnes idejas vīzijas projekta priekšlikuma prezentācija”. Lektors Māris Kārklīņš, – arhitekts - arhitektu birojs

– Forma (Latvija)

Jautājumi referentiem – Deniss Hanovs (15.m.)

III –

2.sesija

Konferences referāti (10 min.)

- 13.15-13.25 “ Senās kapsētas un apbedījumu vietas - īpaša kultūras mantojuma daļa - to aizsardzības prakse Latvijā ” . *mag.hist.* **Jānis Asaris**
Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītāja vietnieks
- 13.25-13.35 “ Karavīru apbedījumi Lielajos kapos ”
Lektors *mag.hist.* **Arnis Āboltiņš**, Brāļu kapu komitejas Valdes Priekšsēdētājs
- 13.35-13.45 “Sakrālā arhitektūras mantojums – arhitekta izglītībā”
Lektors *Dr. arch.* **Ilmārs Dirveiks**, RTU Arhitektūras fakultātes docents
- 13.45.-14.00 „Dārza ainavu veidošanas kultūra apbedījumu vietās Rīgā un Latvijā. Tās īpatnības, tradīcijas, uzturēšanas specifika un prakse šodien”.
Lektors **Edgars Neilands** SIA “Labie koki” uzņēmuma vadītājs un galvenais speciālists,
- 14.00.- 14.15 “Rīgas Doma 13.-18.gs. apbedījumu vietas” – Lektore *mag.hit.* **Ilze Reinfelde** Rīgas Vēstures un Kuģniecības muzeja speciāliste
- 14.15 - 14.30 ”Mākslas un arhitektūras stilistika - īpatnības, atšķirības un vērtība Lielo Kapu pieminekļos, to iespaids un mijiedarbība Rīgas Jūgendstila pieminekļos, kas nākotnē var kalpot kā izcils tūrisma objekts Rīgā” – Lektors *Dr.arch.* **Agrita Tipāne**, muzejs “Rīgas Jugendstila centrs” direktore

14.30 – 14.45 - **Jautājumi referentiem – Deniss Hanovs (15.m.)**

14.45 – 15.15 - Konferences pārtraukums

III -

3.sesija

15.15– 16.30 - Informatīvie ziņojumi, priekšlikumi un īsas paneldiskusijas (5 min.)

- 1.”Rīgas Miera parks – Rīgas seno kapsētu transformācijas pieredze Rīgā”. *Dr.arch.* **Jānis Lejnīeks** arhitekts, Rīgas Austrumu izpilddirekcijas Nekustāmā īpašuma nodaļas Ekonomikas attīstības projektu vadītājs Arhitektūras vēstures muzeja direktors
- 2.”Lielie kapi, bet varbūt Sepukulārās kultūras muzejs? ”. **Kristīne Obodova**, arhitekte
3. „Zemes Mātes birojs – apbedīto piemiņas saglabāšanas ideja”.
tēlnieks **Aigars Bikše**, LMA profesors
4. ”Apbedījumu vēsturiskās izpētes darbs LK – 1773 – 2018 ” *mag.hit.* **Guna Vainovska**, RPA speciāliste
5. “Augšamcelšanās draudze Lielajos kapos. Padarītais un vēl darāmais” –

Guntis Kalme – Rīgas Augšāmcelšanās Evangēliski luteriskās baznīcas draudzes

mācītājs

6. „Lielie Kapi un Rīgas kapsētas – īpašs kultūras mantojuma objekts RTU jauno arhitektu darbos.” **Anita Apele** – jaunās arhitektes maģistra darbs “Sarkandaugavas kapsētas attīstības vīzija” 2017- 2018.g.
 7. ”Rīgas Brāļu kapu” atjaunošanas process. Ideju praktiskā realizācija 4 – Depozitāriju projektos”. Arhitekts - **Dainis Bērziņš**
 8. Rīgas Kristus Evangēliski luteriskās baznīcas draudzes mācītājs **Agris Sutra** „Sabiedrības un privātās iniciatīvas. To ieguldījums un praktiskais pienesums Lielo Kapu atjaunošanā” **Andris Gobinš** “Lielo kapu draugi”
 9. ”Lielo kapu sastāvdaļa – Pokrova kapi” – virspriesteris **Jānis Dravants vai** vēsturniece **Svetlana Vidjakina**, grāmatas “Pokrova kapi” autore
 10. ”Atjaunošanas prakses īpatnības un specifika senajos Rīgas Torņakalna un Mārtaņa kapos” – **Valdis Gavars** – vēstures un restaurācijas speciālists
 11. „Akmens materiāls un tā restaurācijas pieredze Rīgas memoriālos un senajās kapsētās” . lektors **Ivo Graudums** Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas pieminekļu aģentūra” – galvenais restaurācijas speciālists
 12. „Reāli uzsāktais darbs Lielo Kapu atjaunošanā “. **Edgars Purviņš** – restaurators, Sia ”Koka Ēka”
 13. “Lielie kapi - pagātne, šodiena un nākotnes iespējamais vīzijas modelis. Tā nozīme pilsētas publiskās dzīves norisēs nākotnē.” Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas pieminekļu aģentūras” vadītājs **Guntis Gailītis**.
- * **Rezerve** - „Vēsturiskās informācijas publiskajā telpā, personību uzskaites, klasifikācijas un pētniecības darbs Lielo Kapu nekropolē, tās pētnieki” – Latvijas Nacionālās bibliotēka, iespējamie citi tematiskie ziņojumi - **izglītība - Linda Krāģe, Māris Jēkabsons, Ronalds Lūsis, u.c.**)

Jautājumi ziņotājiem – Deniss Hanovs (15.m.)

V –

Konferences kopsavilkums – Deniss Hanovs

VI –

Konferences dokumenta - rezolūcijas pieņemšana, parakstīšana un noslēguma vārdi – **Guntis Gailītis**

Konferences rīcības komiteja un darba grupa

Vadītājs – Guntis Gailītis

Galvenie speciālisti – Daina Pērkone, Una Jansone, Mārīte Šenberga, Guna Vainovska, Vita Freimane, Iveta Reča, Ivo Graudums, Rolands Beļevičs, Raimonds Baumani, Sandra Kalniņa, Voldemārs Eihenbaums, Gunārs Ārmanis

Kultūras programma konferences dalībniekiem –

Latvijas Nacionālā bibliotēka, muzejs “Rīgas Jugendstila centrs”, Valsts Mākslas muzejs, Rīgas Latviešu biedrība, Doma baznīca, Rīgas Vēstures un Kuģniecības muzejs, Mākslas muzejs “Rīgas Birža”, RBK, BP, RPA, Latvijas Nacionālā Opera, LU Akadēmiskā bibliotēka.